

Vážení přátelé,

EU označila rok 2011 "Evropským rokem dobrovolnictví".

Dobrovolnictví je aktivní projev občanské angažovanosti, která posiluje společné evropské hodnoty, jako jsou solidarita a sociální soudržnost. Dobrovolnictví také poskytuje významné studijní příležitosti, protože účast na dobrovolné činnosti může poskytnout lidem nové dovednosti a schopnosti, které mohou dokonce zlepšit jejich zaměstnatelnost. To je obzvláště důležité v této době hospodářské krize, protože dobrovolná činnost hraje významnou úlohu v odvětvích, jako je vzdělávání, mládež, kultura, sport, životní prostředí, zdravotnictví, sociální péče, ochrany spotřebitele, humanitární pomoc, rozvojová politika, výzkum, rovné příležitosti a vnější vztahy.

Cíl ERD 2011 je především vytvoření prostředí příznivé pro dobrovolnictví v EU, zmocnění dobrovolných organizací a zlepšit kvalitu dobrovolnictví, oceňování a uznávání dobrovolné činnosti a zlepšení povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví. Komise očekává, že Evropský rok dobrovolnictví povede ke zvýšení dobrovolnictví a na zvyšování povědomí o jeho přidané hodnotě, a zdůrazní vztah mezi dobrovolnou činností na místní úrovni a její význam v širším evropském kontextu. Cílem je zapojit se na všech úrovních - evropské, národní, regionální a místní, ale důraz je velmi hodně na bottom-up přístupu.

V Evropské unii téměř 100 milionů občanů usiluje o to, aby bylo v EU vytvořeno prostředí příznivé pro dobrovolnictví. Existuje mnoho zúčastněných stran, kteří se zapojují do ERD. Evropská komise také plánuje řadu aktivit. Patří mezi ně především komunikace a zvyšování povědomí. Více na <http://dobrovolnictvi.blogspot.com/>.

Kamila Všetečková a Monika Veselá
Europe Direct Dvůr Králové n. L.

EVROPSKÉ ROZVOJOVÉ DNY

Ve dnech 13. - 17. října 2010 si každoročně připomínáme Evropské rozvojové dny. Evropská unie je největším světovým poskytovatelem rozvojové pomoci. Na rozvojovou spolupráci vynakládá Evropské společenství téměř 9 miliard EUR ročně.

Zahraniční rozvojová spolupráce ES je poskytována ze zdrojů společného rozpočtu Evropských společenství a z tzv. Evropského rozvojového fondu. Realizace zahraniční rozvojové spolupráce ES probíhá na základě širokého spektra regionálně nebo tematicky zaměřených programů, které spravuje Evropská komise.

Programy tvoří základní rámec vzájemné kooperace mezi EU a danou zemí (regionem), analyzují výchozí stav, definují cíle a uvádějí prioritní sektory spolupráce.

Více na : www.rozvojovka.cz

TRESS

Expertní síť pro koordinaci sociálního zabezpečení

Posláním sítě trESS je organizovat školení a budovat síť expertů zabývajících se evropskou koordinací systému sociálního zabezpečení ve 27 členských státech EU.

Cílem trESS je zvýšit povědomí a znalostí o nařízeních týkajících se koordinace sociálního zabezpečení a vytvoření silné sítě na národní úrovni. Síť trESS zahrnuje pracovníky veřejné správy a správy sociálního zabezpečení, nevládní organizace, soudce, právníky, jakož i nezávislé experty, kteří přicházejí do styku s problémy implementace sociálního zabezpečení.

Síť zkoumá situaci, trendy a perspektivy týkající se sociálního zabezpečení migrujících pracovníků v rámci EU a podává o výsledcích průběžné zprávy.

Více na: www.tress-network.org

TENTO MĚSÍC NA TÉMA:

PRÁVO NA SVOBODU

Občané Evropské unie jsou svobodní lidé, mohou volně cestovat, pracovat a žít v kterémkoli členském státě. Aby však mohli tohoto práva plně využívat, musí žít a pracovat v bezpečí. Musí být chráněni před mezinárodním zločinem a terorismem a zároveň mít rovný přístup ke spravedlnosti. Občané třetích zemí, kteří ve státech Evropské unie hledají nový domov, mají právo na stejný přístup a přistěhovalství ze třetích zemí je nutné řídit spravedlivým a udržitelným způsobem.

Evropská unie tak vytváří **prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti**. Tento prostor se stále ještě intenzivně buduje a upevňuje. Měl by zahrnovat nejen otázky občanství Unie, ale i mobility osob, azylu, přistěhovalství, vízové politiky a správy vnějších hranic EU. Bude také podporovat úzkou spolupráci mezi policejními, justičními a celními orgány členských států. Tím bude zajištěno, že zákony platné pro občany EU, návštěvníky a přistěhovalce z jiných částí světa, jakož i pro pachatele trestných činů a teroristy, se budou uplatňovat jednotně v rámci celé Unie.

Zajištění základních práv

Evropská unie je založena na zásadách dodržování lidských práv, demokratických institucí a právního státu. V Listině základních práv EU jsou zakotvena všechna osobní, občanská, politická, hospodářská a sociální práva občanů Unie. **Evropská agentura pro základní práva (FRA)** pomáhá politikům připravovat nové právní předpisy a snaží se zvyšovat informovanost občanů o jejich základních právech.

Významná práva požívá i pět milionů občanů z nečlenských zemí, kteří v současné době v EU pracují. Byly vytvořeny společné postupy i pro sjednocování rodin a pro integraci přistěhovalců do nového prostředí.

Svoboda pohybu

Právo cestovat svobodně z jedné země do jiné zajišťuje **Schengenská dohoda**. Díky ní byly kontroly na vnitřních hranicích zrušeny a lidé již nemusejí při cestách do jiné země Unie ukazovat na hranicích svůj pas ani občanský průkaz. Výjimkou jsou pouze Spojené království, Irsko, Bulharsko, Kypr a Rumunsko, kteří členy Schengenu nejsou.

Tento volný pohyb osob v rámci EU přinesl členským státům nové obtíže při zajišťování bezpečnosti, protože kvůli němu ztratily kontrolu nad vnitřními hranicemi EU. Zrušení kontrol na vnitřních hranicích musí být samozřejmě vyváжено důslednějšími kontrolami na vnějších hranicích EU. Bylo třeba posílit i policejní a soudní spolupráci států EU v boji proti přeshraničnímu zločinu, protože svoboda pohybu platí pro všechny, tedy i pro pachatele trestných činů.

Azylová a přistěhovalecká politika

Jelikož se stále více osob snaží přistěhovat do EU, ať už v důsledku války, pronásledování či přírodní pohromy, nebo s cílem zajistit si lepší budoucnost, snaží se členské státy řešit tento problém společně. Vlády EU tak řeší společnou problematickou otázku, jak se v oblasti bez vnitřních hranic vyrovnat s rostoucím počtem legálních a nelegálních přistěhovalců. Pro žadatele o azyl se tak vypracovávají minimální normy a postupy. Ty určují, jak a kde mají být žádosti o azyl zpracovávány, a stanoví status osob, kterým byl azyl udělen, a úlohu vnitrostátních orgánů při plnění těchto úkolů.

Vlády EU se rozhodly sjednotit svá pravidla, aby bylo možno projednávat žádosti o azyl podle souboru zásad uznávaných v celé EU. Již v roce 1999 tak bylo kupříkladu rozhodnuto o zavedení **společného azylového řízení** a o přiznání stejného postavení všem lidem, kterým byl v EU dělen azyl. Přijala se určitá opatření, například stanovení minimálních norem pro přijetí uchazečů o azyl a pro udělení statutu uprchlíka.

V roce 2000 byl založen **Evropský fond pro uprchlíky** (European Refugee Fund - ERF) s cílem podporovat solidaritu v rámci Evropské unie v otázkách azylu tím, že bude podporovat a rozvíjet snahy členských států přijímat uprchlíky a vysídlené osoby a pomáhat nést následky této politiky. Jediným členským státem, který se na ERF nepodílí, je Dánsko, které se rozhodlo neúčastnit se společné politiky pro oblast spravedlnosti a vnitřních záležitostí.

Fond podporuje činnosti zaměřené na žadatele o azyl, uprchlíky a vysídlené osoby. Činnost se může vztahovat na přijímání žadatelů o azyl a přístupnost azylového řízení, integraci osob, jejichž pobyt v daném členském státě je trvalé povahy či dobrovolnou repatriaci.

Má též podporovat přijímací centra EU a dobrovolné návraty uprchlíků.

V roce 2008 schválili vedoucí představitelé členských států **Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu** (http://www.cizinci.cz/files/clanky/694/Evropsky_pakt_o_pristehovalectvi_a_zylu.pdf), který určuje zásady, z nichž vychází řada právních předpisů EU. Jeho cílem je organizovat legální přistěhovalectví tak, aby se braly v úvahu priority a potřeby každé země EU a podpořila se integrace přistěhovalců. Kontrola vnějších hranic Unie bude naopak mnohem účinnější. Evropská unie se rovněž snaží vytvářet partnerství se zeměmi, odkud přistěhovalci přicházejí (ať už odtamtud pocházejí či jsou pouze tranzitními státy), aby se v zemích, ze kterých se chtějí lidé odstěhovat, zlepšovaly životní podmínky.

Proti nelegálnímu přistěhovalectví chce však Unie rázně zasahovat. V roce 2005 zřídila agenturu **Frontex** (Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU / *European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders*), která je pověřena řízením spolupráce členských států při ochraně vnějších hranic. Volné překračování vnitřních hranic je totiž možné pouze tehdy, pokud budou účinně kontrolovány vnější hranice Unie.

FRONTEX koordinuje operativní spolupráci mezi členskými státy v oblasti řízení vnějších hranic; napomáhá členským státům při odborné přípravě vnitrostátní pohraniční stráže, včetně vypracovávání společných standardů odborné přípravy; provádí analýzu rizik; pokračuje v rozvoji výzkumu souvisejícího s kontrolou a ostrahou vnějších hranic; napomáhá členským státům v situacích, které vyžadují zvýšenou technickou a operativní pomoc na vnějších hranicích; poskytuje členským státům nezbytnou podporu při organizaci společných návratových operací.

Za účelem větší soudržnosti **FRONTEX** úzce spolupracuje s ostatními partnery Společenství a EU odpovědnými za bezpečnost vnějších hranic, např. **EUROPOL**, **CEPOL** (Evropská policejní akademie), **OLAF** (Evropský úřad pro boj proti podvodům), za celní spolupráci a za spolupráci v oblasti hygienických a veterinárních kontrol.

Pro zvýšení bezpečnosti hranic **FRONTEX** rovněž zajišťuje koordinaci jednotlivých akcí členských států při provádění opatření Společenství týkajících se řízení kontroly vnějších hranic.

Spolupráce mezi soudními orgány

Orgány EU a členských států bojují společně i proti přeshraniční trestné činnosti.

Jelikož občané v rámci EU volně cestují, je důležité, aby nejen neztratili přístup k právu, ale aby se jim ani nemohlo dařit se právu vyhybat. Proto se posiluje

spolupráce mezi vnitrostátními soudními systémy, která má zajistit, že rozsudky vynesené v jednom členském státě budou v jiných státech uznávány a vykonávány. Tyto zásady jsou zvláště důležité v občanskoprávních řízeních týkajících se rozvodů, péče o děti, nároků na výživné nebo konkurzů a nesplacených pohledávek, jestliže dotčené osoby žijí v různých zemích.

Kvůli zlepšení justiční spolupráce mezi členskými zeměmi v oblasti boje proti závažným zločinům, jako je korupce, obchod s drogami a terorismus, zřídila EU Evropskou justiční síť pro trestní věci (European Judicial Network - EJN) a v roce 2003 v Haagu - **Eurojust**. Ten umožňuje vnitrostátním orgánům činným v trestním řízení spolupracovat na případech zahrnujících několik zemí.

Evropský zatýkácí rozkaz (European Arrest Warrant), který se používá od ledna 2004, nahrazuje zdoluhavé postupy vydání a umožňuje rychle vrátit podezřelé, obviněné nebo odsouzené, kteří uprchli do zahraničí, aby se vyhnuli trestnímu stíhání, do země, kde byli nebo budou souzeni. Je založen na zásadě vzájemného uznávání soudních rozhodnutí a zachování společných standardů ochrany lidských práv.

EZR, zavedený rámcovým rozhodnutím Rady EU ze dne 13. června 2002, byl proveden do jejich práva všemi 27 členskými státy.

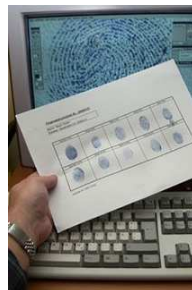
Výhody EZR ve srovnání s dřívějším systémem vydávání:

- EZR je vydáván a vykonáván přímo justičními orgány - úloha výkonné složky (ministerstev atd.) byla opuštěna nebo omezena na úlohu zprostředkovatele sdělení;
- EZR se vydává na stejném jednotném formuláři ve všech členských státech, takže je snadné jej používat a překládat;
- EZR účinně řeší otázku oboustranné trestnosti pro 32 kategorií výslovně uvedených závažných trestných činů, za určitých podmínek, čímž

překonává problémy pramenící z rozdílných trestních řádů v členských státech;

- důvody pro odmítnutí jsou v rámcovém rozhodnutí přísně omezené, přičemž se rozlišují povinné důvody od volitelných. Předání občanů členských států nelze například již odmítnout z důvodu jejich občanství. Některé členské státy však doplnily určité důvody pro odmítnutí, když rámcové rozhodnutí prováděly do vnitrostátního práva.
- lhůty pro rozhodnutí o EZR a jeho výkon jsou výslovně stanovené, čímž se postup předávání stává mnohem rychlejší než dřívější postup vydávání;
- záznam SIS má stejné postavení jako původní EZR a tím je zjednodušena distribuce zatýkáčích rozkazů.

EZR se osvědčil jako účinný nástroj vymáhání práva a podstatnou měrou zlepšil výkon soudních rozhodnutí v rámci EU. Díky EZR neexistují hranice pro zatýkáčích rozkazy vydané příslušnými justičními orgány členských států.

V dosavadních letech bylo používání EZR předmětem podrobných vzájemných hodnocení. Veřejnosti dostupné výsledky těchto hodnocení jsou dostupné [zde](#).

Mezinárodní zločin a terorismus se nezastaví na národních hranicích. To znamená nutnost společné trestněprávní politiky EU, neboť spolupráce mezi soudy různých členských států bývá občas omezena odlišnými definicemi určitých trestných činů. Cílem EU je dosáhnout společného rámce pro boj s terorismem, zaručit občanům vysokou úroveň ochrany a zvýšit mezinárodní spolupráci v této oblasti.

Boj proti zločinu a terorismu v EU

Jednou z hlavních priorit Unie je zaručení bezpečnosti jejich občanů. To znamená, že musí za použití praktických a legislativních prostředků zabránit pachatelům trestných činů, jako jsou drogoví magnáti, obchodníci s lidmi, osoby zabývající se praním špinavých peněz a teroristé, aby zneužívali svobody,

keré EU poskytuje. V praktické rovině se prohlubuje spolupráce vnitrostátních policejních orgánů, zejména v rámci Europolu.

Europol je v oblasti spolupráce donucovacích orgánů nejvýznamnějším pokrokem. Má sídlo opět v Haagu a skládá se z policistů a celníků. Jejich činnost se týká mnoha oblastí mezinárodního zločinu: obchodování s drogami, ukradených vozidel, obchodování s lidmi a nezákonných imigračních sítí, sexuálního vykořisťování žen a dětí, pornografie, padělání, obchodování s radioaktivním a jaderným materiálem, terorismu, praní špinavých peněz a padělání eura.

EUROPOL

Kupříkladu k boji proti praní špinavých peněz se využívají legislativní opatření. Ta umožňují konfiskaci výnosů z trestné činnosti a ukládají finančním institucím a příslušníkům souvisejících profesí, jako jsou např. účetní, právníci a vlastníci heren, povinnost hlásit transakce přesahující hodnotu 15 000 eur.

ODKAZY

Spravedlnost, občanská práva a Evropské komise:
http://ec.europa.eu/policies/justice_citizens_rights_cs.htm

Generální ředitelství EK pro vnitřní věci:
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/index_en.htm

Generální ředitelství EK pro spravedlnost:
http://ec.europa.eu/dgs/justice/index_en.htm

Právní předpisy pro oblast SSB
http://europa.eu/pol/justice/index_cs.htm

Evropská agentura pro základní práva:
<http://fra.europa.eu/>

Schengenská dohoda:
http://ec.europa.eu/ceskarepublika/information/glossary/term_141_cs.htm

Schengenský informační systém:

http://europa.eu/legislation_summaries/other/l33183_en.htm - v AJ

Evropský fond pro uprchlíky:

http://ec.europa.eu/justice/funding/2004_2007/refugee_funding_refugee_en.htm (období 2004-2007)

http://ec.europa.eu/home-affairs/funding/refugee/funding_refugee_en.htm (2007-2013)

FRONTEX: www.frontex.europa.eu/

CEPOL: <http://www.cepol.europa.eu/>

OLAF: ec.europa.eu/anti_fraud/index_cs.html

Azylová politika EU:

http://ec.europa.eu/home-affairs/policies/asylum/asylum_intro_en.htm

EUROJUST: <http://www.eurojust.europa.eu/>

Evropská soudní síť pro trestní věci (European Judicial Network):

<http://www.ejn-crimjust.europa.eu>

Evropská soudní síť pro občanské a obchodní věci:

http://ec.europa.eu/civiljustice/org_justice/org_justice_rom_cs.htm

Evropský zatýkácí rozkaz:

<http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1192&lang=CS> či

http://ec.europa.eu/justice/policies/criminal/extradition/policies_criminal_extradition_en.htm - v AJ

Další užitečné odkazy týkající se EZR -

[Evropská komise](#)

[Rada EU](#)

EUROPOL - <http://www.europol.europa.eu/>

S využitím zdrojů: www.europa.eu a www.euroskop.cz

ZA POZNÁNÍM DO EVROPY!

Informační středisko EUROPE DIRECT Brno a Eurocentrum Brno srdečně zvou všechny zájemce o cestování a poznávání jiných zemí Evropy, včetně touhy po studiu a vzdělávání v těchto zemích na seminář -

„NEŽ VYRAZÍM ZA STUDIEM A CESTOVÁNÍM PO EVROPĚ“.

Na semináři se představí jednotlivé instituce, které poskytují české veřejnosti nejrůznější služby spojené s možností studia v zahraničí, výukou cizích jazyků nebo informací o evropských zemích a jejich kultuře.

Jako přednášející vystoupí:

Helena Slivková z **Akademické informační agentury DZS MŠMT ČR**, Dita Friáková z **Francouzské Aliance Brno**, Markéta Šubová z **Österreich Institutu Brno**, Ivana Galetová z **British Council Czech Republic** a Štěpánka Laňová z **Goethe Institutu Praha**.

Vstup na seminář je volný. Těšíme se na viděnou!

Pozvánku na akci naleznete na: http://brno.europe-direct.cz/data/FileMod/Brno/do-evropy_pozvanka.pdf

TH!NK ABOUT IT

- soutěž na téma klimatických změn

Chtěli byste vyhrát lístek na konferenci o změnách klimatu do mexického Cancúnu, jeden z nových Macbooků, nebo elegantní digitální

videokameru Flip HD? Pak není nic jednoduššího než se zúčastnit **bloggovací soutěže** "TH!NK4: Climate change", kterou 4. října vyhlásilo Evropské novinářské centrum ve spolupráci s Evropskou komisí.

V soutěži je pro vás připraveno celkem 18 cen, mezi kterými je i 15 lístků do Cancúnu v Mexiku. Zde se vítězové zúčastní **16. konference delegátů o klimatických změnách** (COP16), pravidelně

pořádané Organizací spojených národů. Novináři, studenti i bloggeři mohou svůj soutěžní příspěvek napsaný v angličtině odeslat po zaregistrování na níže uvedené webové adrese.

Termín pro podání příspěvků do soutěže o cestu do Cancúnu je 1. listopadu 2010, ale soutěž o Macbooky a videokamery potrvá až do **15. prosince!**

Zaregistrovat se můžete [zde](#).

Více informací najdete na:

<http://climatechange.thinkaboutit.eu/> .

KALENDÁŘ AKCÍ

listopad	Na zdraví! - kvíz o ceny! Více info: www.kjm.cz ; www.euinfo.brno.cz
ZDARMA	Besedy o EU pro školy - nabídka Více info: www.kjm.cz
3. listopadu	Než vyrazím za studiem a cestováním po Evropě - seminář pro veřejnost Více info: www.europedirect.cz/

Více informací o našich akcích naleznete na www.europe-direct.cz

EUROPE DIRECT Brno

Knihovna Jiřího Mahena v Brně, příspěvková organizace
Kobližná 4, 601 50 Brno

internet: www.europe-direct.cz

bezplatná telefonická linka: 00 800 6 7 8 9 10 11

kontaktní osoby: **Michal Kiesel, Renáta Blaháková**

tel.: 542 53 21 66, fax: 542 53 21 12

e-mail: eu.brno@kjm.cz

Najdete nás [zde](#).

HLAVNÍ PARTNER

Informační středisko EUROPE DIRECT Brno děkuje za podporu své hostitelské organizaci.

Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Kobližná 4, 601 50 Brno